

43 2026

WEEKKRANT
21 OKTOBER
JAARGANG 87
EDITIE 4330

P900720
AFGIFTEKANTOOR:
2099 ANTWERPEN X
AFZENDER:
HALEWIJNLAAN 92
2050 ANTWERPEN

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

OKTOBER - MISSIEMAAND

Vorming van seminaristen

Grootseminarie

Sinds 1987 vormt het Interdioce-
saan Grootseminarie Saint Jean Ma-
rie Vianney in Brin jonge man-
nen uit Senegal en omliggende lan-

den tot priester. In dit seminarie
krijgen zij gedurende twee jaar een
vorming in filosofie, waarbij men-
selijke, intellectuele en spirituele

waarden centraal staan. Zo worden
zij voorbereid op de verdere stu-
die in theologie en daarna op hun
priesterwijding en op hun pastora-

le dienst in de Kerk.

Door de jaren heen hebben de ge-
bouwen te kampen gekregen met
slijtage. Vooral het dak van het
hoofdgebouw is vandaag dringend
aan herstel toe. Door ouderdom
en de overvloedige regenval lekt
het water op verschillende plaatsen
door. Het regenwater dringt bin-
nen, waardoor muren barsten ver-
tonen, er schimmel ontstaat en de
leef- en studieomgeving van de jon-
ge seminaristen wordt aangetast.
Alleen na grondige herstelling kan
dit belangrijke vormingscentrum
zijn opdracht blijven vervullen.

Verder heeft de watervoorziening
via een eigen watertoren een nieu-
we filter nodig zodat het water ge-
zuiverd wordt tot drinkwater en de
gebruikers het veilig kunnen drin-
ken. Nu moet men het drinkwater
in bussen ophalen in de naburige
stad. Hiervoor is dus een grote in-
vestering nodig.

Ook de elektrische installatie is aan
een renovatie toe en er wordt geke-
ken naar het installeren van zonne-
panelen om in eigen elektriciteit te
kunnen voorzien en de kosten voor
het seminarie te drukken. De kosten
voor elektriciteit zijn de laatste ja-
ren meer dan verdubbeld.

Daarom doen wij een warme op-
roep tot solidariteit. Met uw steun
kunnen deze drie projecten worden
gerealiseerd en blijft het seminarie
een plaats waar toekomstige pries-
ters in goede omstandigheden kun-
nen groeien in hun roeping.
Elke bijdrage, groot of klein, maakt
een verschil. Samen kunnen we
helpen **dit huis van vorming
te behouden voor de Kerk van
morgen.**

Meer info: https://www.youtube.com/watch?v=3roE6Sox_Fw&t=5s

Gebed om kracht

Ik voel me soms
een vreemdeling
in deze wereld
omdat ik U aanhang
mijn God
Mensen verstaan
mij niet
spottend in woord
en blik
bekijken ze me
alsof ik uit een museum
ben ontsnapt
Een rareiteit
en in die zin
trek ik
een moment
de aandacht
Ze kennen U niet
ze verstaan niet
dat het zwaartepunt
in iemands leven
zich in U kan bevinden
Ik deel in uw
machteloosheid God
verlaat mij nooit
ik kan niet leven
zonder U

**Erik Galle, Ik ben een pelgrim
die de stilte als bestemming
heeft, Halewijn**

Basisgebeden

Dit boekje biedt een samenvatting
van gebeden die al vele jaren in
onze geloofspraktijk en -beleving
gebruikt worden.

(Her)ontdek ze of schenk het boek-
je aan de jongere generatie (in han-
dig zakformaat: 10,5 cm × 15 cm, €
4,00).

Kom langs bij Kerk in Nood in de
Abdij van Park 5 of laat het bij u
thuis bezorgen via 016 39 50 50, in-
fo@kerkinneed.be of [www.kerkin-
nood.be](http://www.kerkin-
nood.be).
IBAN: BE91 4176 0144 9176
BIC: KREDBEBB

Grootseminarie watertoren

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
abonnements@otheo.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
contact@otheo.be
redactie@otheo.be
www.otheo.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties.

KERK & leven is een uitgave van Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Geert De Kerpel

Diocesane redactie Aartsbisdom
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@otheo.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte Lostraat 202
3010 Kessel-Lo
0496 214 614
Parochiesecretariaat:
Léon Schreursvest 33
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 25 oktober 2026
30ste zondag door het jaar A
10 u Viering
Intentie Lucienne Hommelen
Voorganger: Pr. Rony Timmermans
en Lieven Dries
Lector: Ronny Van de Gaer
Zang: Eddy Van Espen
Orgel: Raoul Vereecken

Zondag 1 november 2026
Allerheiligen - Allerzielen
10 u Viering
Intentie voor de familie Verlinden - Wuytack
Voorgangers: Pr. Ghislain Kasereka
en Lieven Dries
Lector: Cécile Van Hoecke
Zang: Franciscuskoor
en duo zang Muriel De Ryck en Mieke Cantineaux
Orgel: Herman Baumers

SINT-ANTONIUS

Zondag 25 oktober
GEEN VIERING

Zondag 1 november
Allerheiligen - Allerzielen
11 u. viering met koor
Voorganger: Caroline Van Audenhoven
Assistent: Myriam Neves
Lector: Ann Henderickx
Duiding: Caroline Van Audenhoven
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10:30 u.
1 november
15 november
29 november
6 december
13 december
20 december
24 december (donderdag)

DON BOSCO-
MEDITATIEGROEP

Don Bosco-meditatiegroep maandagavonden
van 20u tot 20u45 in ademtucht en
van 20u45 tot 21u15 in Dessauvage (bar)

2, 16 en 30 November
14 en 28 December

BLAUWPUT IN CONCERT

Eenzaam zonder mij

Ben Segers en Manu Huylebroeck © Marcel Lennartz

Blic nodigt je uit voor de voorstelling

'EENZAAM ZONDER MIJ'
BEN SEGERS & MANU HUYLEBROECK

kaderend binnen : TE GEKI? OPEN
GEEST

afpraak op Zaterdag 24 oktober 2026 om 20u15 in "Ontmoetingscentrum De Kring", Jozef Pierrestraat 60, 3010 Kessel-lo
Kaarten (18 €) via www.blauwputinconcert.be

Acteur **Ben Segers** deelt zijn kwetsbaarheid in de Te Gek!?-muziektheatertournee 'Eenzaam zonder mij', een aangrijpende muzikale voorstelling van acteur Ben Segers en muzikant Manu Huylebroeck.

Een persoonlijk verhaal over vallen, opstaan en opnieuw beginnen.

In 'Eenzaam zonder mij' deelt Ben Segers – bekend van o.a. 'Safety First' en 'Dealer' – zijn eigen verhaal over psychische kwetsbaarheid. De voorstelling toont een weg die begint bij de jarenlange ontkenning en het verbergen van gevoelens, en eindigt bij de moedige stap naar zelfaanvaarding.

Samen brengen ze een intieme, oprechte en muzikaal gedragen voorstelling. Een verhaal over kwetsbaarheid die kracht wordt, over de helende rol van muziek en poëzie, en over wat verbondenheid kan betekenen wanneer het leven donker kleurt.

Ben en Manu vertellen, spelen en zingen – samen, goed omringd – want precies daar, in gedeelde menselijkheid, begint vaak het echte herstel.

Arenbergkoor

o.l.v. Jeffrey Dirix

MESSIAH

G. F. Händel

Beste parochievrienden,

Al jaar en dag zing ik als bas in het Arenbergkoor. Graag nodig ik jullie uit voor ons volgende concert.

We voeren twee keer de Messiah van Händel uit:

op zaterdag 5 december 2026 om 19u
en op zondag 6 december om 15u.

Dit gaat door in het Centraal Au-

ditorium Gasthuisberg te Leuven (Herestraat 49).

Voor dit concert staan we onder leiding van onze dirigent Jeffrey Dirix. We worden begeleid door een gelegenheidsensemble met als orkestmeester Hilde Van Keer.

De solopartijen worden gezongen door:

Charlotte Wajnberg, sopraan
Aurore Daubrun, alt

Mathis Van Cleynenbreugel, tenor
Kris Belligh, bariton

De kaartenverkoop (tickets aan 30€ - jongerentarieef: 25€ voor wie jonger is dan 25) is gestart. Tickets zijn verkrijgbaar via <https://twizit.com/go/Messiah>.

Meer info op www.arenbergkoor.be

Hopelijk tot dan!

Geert

HET ZEVENVOUDIG PAD/ Franciscaanse levensweg

Lezing Don Boscogemeenschap 4 oktober 2026

HET ZEVENVOUDIG PAD/ Franciscaanse levensweg

Ik buig in liefde en dankbaarheid voor het mysterie.
En ik open mijn hart vol mededogen voor al wat leeft.
Ik zie alle schepselen als mijn broeders en zusters.
En ik draag ze zoals ik zelf gedragen zou willen worden.
In overgave vind ik vrede en ongewapend ga ik de weg.
Vrede wens ik vriend en vijand. Niets en niemand eigen ik mij toe. Ik leef eenvoudig en alles wordt mij geschonken. Ieders dienaar ben ik, niemands slaaf.
Zo geef ik gehoor aan mijn roeping. Belangeloos ga ik om met mensen. In ieder groet ik het licht. In vreugde leef ik dit leven. Om mijn lippen zomaar een glimlach.

Duiding - Franciscus leeft!

Wie was Franciscus nu werkelijk? De man uit het lied van Bart Peeters? Of deze die de middeleeuwse dichter Dante Alighieri beschrijft. Als middeleeuwer wil je misschien het verhaal van jouw

heilige graag opsmukken en aandikken met anekdotes en wonderen waar andere heiligen ook al succes mee geboekt hebben...Zijn eigen verdeelde broeders (de ‘rekkelijken’ en de ‘preciezen’) bevochten elkaar al vanaf zijn dood die zij (letterlijk) van hem maakten overeenkomstig hun eigen voorkeur, overtuiging en ambitie. De eenvoudige Franciscus van de Vlaamse volksschrijver Felix Timmermans is een andere man dan die van cineast Franco Zeffirelli die van hem een idealist in flower-power-stijl maakt in de film ‘ Brother Sun and sister Moon’ . Waar eindigt de waarheid en begint de fantasie, de overdrijving, de mythevorming, de leugen? (...) Tot op de dag van vandaag lopen waarheid en verdichtsel rond Franciscus door elkaar. Steeds krijgt de man uit Assisi de kleur van degene door wiens ogen hij wordt gezien. Daarbij speelt het veranderende tijdsperspectief en het zielenperspectief zoals subjectieve voorkeuren, gedachten en gevoelens van de waarnemer, gevormd door persoonlijke ervaringen en al dan niet ingebed in bepaalde tijdgebonden stromingen en ideologieën.

Wat is hij nu? – een vredesactivist, een man van de milieubeweging, een maatschappelijk geëngageerde, een voorstander van de dialoog tussen godsdiensten? En vooral: hoe hangt dat samen? Franciscus had gewoon een open oog voor de problemen van zijn tijd. Hij heeft er ook bewust op gereageerd. De milieubeweging beroept zich op Franciscus. Hij had een speciale band met dieren. Overigens met heel de natuur. Het Zonnelied is daarvan een sterke getuigenis. Hij noemde de zon zijn zuster, het water zijn vriendin, de dood zijn zuster. Alles was voor hem verbonden. Geen mens stond buiten die kring van verbondenheid. Verhalen zoals dat van een nest roodborstjes

die deel uitmaakten van de communiteit werden doorverteld, Franciscus staat vaak afgebeeld omgeven door dieren en werd hierdoor bewonderd en geliefd. Het bekende verhaal over ‘de wolf Gubbio is in feite een tekst over het omgaan met conflicten. Hij heeft meer dan eens strijdende partijen tot verzoening gebracht.

Toen paus Johannes–Paulus II de leiders van de wereldgodsdiensten uitnodigde voor een gezamenlijk overleg, deed hij dat niet toevallig in Assisi. Toen Franciscus naar Egypte trok, te midden van de kruistochten, wilde hij geen vijand ontmoeten, maar een mens. Hij ging ongewapend naar de sultan. Ze spraken met elkaar. Luisterden. Zagen elkaar in het gelaat. Franciscus heeft kennis gemaakt met de Islam. Hij heeft hun godsdienstbeleving gewaardeerd, hij vond dat wij op een aantal punten van hen konden leren. In zijn eerste regel geeft hij aan hoe zijn broeders kunnen leven en, zeer opvallend zeker voor die tijd, hij benadrukt dat ze niet op de eerste plaats die mensen moeten bekeren. Misschien veranderde de wereld niet die dag, maar een weg van vrede brak open, waar men tot op vandaag nog over spreekt. Franciscus van Assisi werd geboren in een wereld vol geweld, rivaliteit en strijd. Hij kende van dichtbij de oorlog tussen Assisi en Perugia, en de eierzucht van jongemannen die droomden van roem. Ook hij wilde held zijn op het slagveld. Vandaag leven wij in een wereld waar vrede vaak afwezig is. Er zijn die enkele grote oorlogen, er zijn heel wat brandhaarden, burgerconflicten, maar ook die vele subtiele oorlogen tussen mensen van wie de harten verhard zijn. Soms lijkt vrede een droom. Of een naïeve hoop.

Als kleine mensen kunnen we niet alles veranderen. De conflicten in

de wereld zijn vaak te groot, te complex, te ver van ons bed. Maar vrede begint nooit bij de machtigen alleen. Ze krijgt gestalte daar waar wij leven: in onze straat, onze familie, onze gemeenschap, op het werk, in ons bidden en zwijgen. Ze groeit in de manier waarop we spreken over anderen, in de bereidheid om werkelijk te luisteren, in hoe we omgaan met onrecht en onbegrip.

Franciscus leert ons dat vrede begint met concrete keuzes: kiezen om een biddend mens te zijn, kiezen om niet te haten, om te vergeven, om te luisteren. De vrede van Franciscus is sterk in haar kwetsbaarheid. Franciscus daagt uit tot een leven zonder wapens, zonder scheldwoorden, zonder muren. Zijn manier van vrede begint bij een ander soort blik: een blik die het gelaat van de ander erkent als broeder, als zuster. Franciscus koos niet voor een vrede van grote woorden, maar voor een leven in eenvoud. Hij zocht geen macht, maar broederschap. Hij ging naar de melaatsen, raakte hun wonden aan en begroette hen met eerbied.

Franciscus heeft sterk de nadruk gelegd op de armoede, op het kiezen van de kant van de minsten in de samenleving. Zijn zorg voor melaatsen is daarvan een concrete uitdrukking. In feite levert hij zo kritiek op het toen beginnend ‘middeleeuws kapitalisme’. Het is niet moeilijk om van daar de sprong te maken naar actuele problemen.

Men kan de betekenis van Franciscus ook belichten van uit zijn rol als ordestichter. Rond Franciscus is een hele beweging ontstaan. Hij heeft snel broeders gekregen. Hij zag zichzelf wel niet als ‘stichter’, hij heeft herhaaldelijk gezegd dat dit hem is overkomen. Maar hij werd in feite de voortrekker, het gezag, het leidende voorbeeld van

een sterk groeiende groep. Na tien jaar waren ze al met minstens drieduizend. Clara heeft zijn levensvisie en regel overgenomen en aangepast voor vrouwen. Nog later hebben zich getrouwde mensen aangesloten en een ‘derde orde’ gevormd. Gedurende tien jaar is Franciscus de hoofdverantwoordelijke geweest van zijn broeders. Men herkent zijn hand in de regels van de orde. Hij heeft zijn broeders uitgestuurd, eerst in Italië, dan over de Alpen, naar Frankrijk, Engeland, de Duitssprekende landen, Marokko... Ook in de Anglicaanse en in de lutherse kerken bestaan vandaag franciscaanse gemeenschappen.

Ik, jij, wij, kunnen wij, Franciscus ooit zien zoals hij was? Zelfs als we de tussenliggende eeuwen zouden kunnen overbruggen, zelfs dan blijft onze persoonlijke inkleuring van het beeld bestaan. Wie is hij voor jou? Wat spreekt jou aan in zijn leven, in zijn boodschap? Herken je jezelf in zijn zevenvoudig pad of in enkele aspecten ervan? Zoals hij wens ik jou vrede en alle goeds.

Ik wou jullie eigenlijk ‘het lied van de leeuwerik’ laten horen. Franciscus had een bijzondere voorliefde voor de leeuwerik. Dit nederig vogeltje, met zijn onopvallende bruine pluimage heeft echter een hele mooie, cirkelende zang die Franciscus als een lofzang beschouwde. Een zwerm leeuweriken kwam volgens eeuwenoude verhalen cirkelen rond Franciscus' hut toen hij op sterven lag. Hanneke ter Maat schreef tekst die op muziek gezet werd door Stijn Demaré. Het lied verbindt het sterven van Franciscus met het cirkelen en zingen van zijn lievelingsvogel.

Mag ik dan bij jou....

Mooi luisterlied tijdens de Franciscus-Samanaviering van zondag 11/10/2026:

"Het leven is een grote ontdekkingsreis, vol mooie momenten maar soms ook met spannende of

nieuwe dingen. Het leven is niet altijd rozengeur en maneschijn. En juist op die momenten is het fijn om te weten dat je er niet alleen voor staat. Dat er mensen om je heen zijn bij wie je mag schuilen, bij wie je helemaal jezelf mag zijn en die onvoorwaardelijk van je houden. Claudia de Breij bezingt het allemaal in het liedje **Mag ik dan bij jou....**

Als de oorlog komt,
En als ik dan moet schuilen,
Mag ik dan bij jou?
Als er een clubje komt,
Waar ik niet bij wil horen,
Mag ik dan bij jou?
Als er een regel komt
Waar ik niet aan voldoen kan
Mag ik dan bij jou?
En als ik iets moet zijn,
Wat ik nooit geweest ben,
Mag ik dan bij jou?

Mag ik dan bij jou schuilen,
Als het nergens anders kan?
En als ik moet huilen,
Droog jij m’n tranen dan?

Want als ik bij jou mag,
Mag jij altijd bij mij.
Kom wanneer je wilt,
Ik hou een kamer voor je vrij.

Als het onweer komt,
En als ik dan bang ben,
Mag ik dan bij jou?
Als de avond valt,
En 't is mij te donker,
Mag ik dan bij jou?
Als de lente komt,
En als ik dan verliefd ben
Mag ik dan bij jou?
Als de liefde komt,
En ik weet het zeker,
Mag ik dan bij jou?
Mag ik dan bij jou schuilen,
Als het nergens anders kan?

En als ik moet huilen,
Droog jij m’n tranen dan?
Want als ik bij jou mag,
Mag jij altijd bij mij.
Kom wanneer je wilt,
Ik hou een kamer voor je vrij

Mag ik dan bij jou schuilen,
Als het nergens anders kan?
En als ik moet huilen

Droog jij m’n tranen dan?
Want als ik bij jou mag,
Mag jij altijd bij mij
Kom wanneer je wilt,
Ik hou een kamer voor je vrij.

Als het einde komt,
En als ik dan bang ben,
Mag ik dan bij jou?
Als het einde komt,
En als ik dan alleen ben,
Mag ik dan bij jou?

Geniale miniaturist en schilder Jean Fouquet (ca 1415-ca1480)

Maria met het Kind, omringd door serafijnen en cherubijnen. Geschilderd door Jean Fouquet (1410–1478), tussen 1452 en 1458. Olieverf op paneel. © Koninklijk Museum voor Schone Kunsten (KMSK), Antwerpen

Goede Sint-Franciscus-vrienden

Dit iconisch schilderij van de geniale miniaturist en schilder Jean Fouquet (ca 1415-ca1480) (bewaard in het Antwerpse Museum voor Schone Kunsten) is een van mijn laatmiddeleeuwse lievelingsschilderijen.

'Een fascinerend schilderij met een intense kleurenpracht en een stoutmoedige uitbeelding: De gestifte lippen, de geaccentueerde wespentaille en de prominente kogelvormige borsten zijn niet zo evident voor een religieus geïnspireerd werk' (Geert van der Speeten)

Zoals gewoonlijk geeft Patrick Van der Vorst een deskundige en boeiende bespreking van dit prachtige schilderij.

Hij zwijgt zedig over de vrouw die model stond voor dit schilderij, nl. Agnes Sorel (1422-1450). Aan het hof van koning Karel VII (1422-1461) was zij eerst hofdame van de koningin, Maria van Anjou, maar de koning ruimde haar plaats in zijn bed op om plaats te geven aan Agnes Sorel, die uiteindelijk de officiële maitresse van de koning werd. Zij is de eerste officiële maitresse aan het Franse koninklijke hof en verdrong daardoor de officiële biechtvader als meest invloedrijke persoon achter de schermen; dus een verschuiving van de biechtstoel naar het liefdesbed. Agnes was een heel bijzondere vrouw, jong,

verblindend mooi, zeer intelligent, zij straalde warmte en sensualiteit uit.

Zelfs hedendaagse senioren zoals ik vinden het begrijpelijk dat Karel VII in bekoring/verleiding viel en zijn wettige vrouw-koningin Maria van Anjou onderbracht in een afgelegen kasteel.

Dank zij een andere vrouw, Jeanne d'Arc, was Karel VII erin geslaagd grote delen van Frankrijk te bevrijden van de Engelse heerschappij (naderend einde van de Honderdjarige oorlog). Agnes had een grote gunstige invloed op de depressieve koning, zij wordt 'l'inspiratrice de Charles VII' genoemd.

Zij was ook de eerste vrouw aan het Franse hof die een decolleté, met grotendeels ontblote schouders droeg. Zo was zij ook trendsetter in de vrouwenmode.

Geniet van die zachte, licht glooiende blanke schouders, een magische aanblik. En daaronder die bol gespannen blote linkerborst die hemelse heiligheid combineert met wereldse erotiek. Terecht wordt zij 'Dame de Beauté' genoemd, ook verwijzend naar het door de koning aan haar geschonken kasteel van Beauté, in Nogent-sur-Marne, bij Parijs.

Zoveel schoonheid baart zoveel jaloezie. Ook bij de kroonprins, de toekomstige Lodewijk XI. Door deze kroonprins gepest verlaat zij

het koninklijke Chinon en vestigt zich in het kasteel van Loches. Wanneer Agnes, 28 jaar jong, sterft bij de geboorte van haar vierde kind wordt luidop gefluisterd dat de kroonprins haar heeft laten vergiftigen.

Zoals gebruikelijk bij 'hoffelijke' personen wordt haar hart bijgezet in de abdij van haar voorkeur, nl. Jumièges in Normandië en haar gebeente in de heel mooie romantische collegiale (een kerk met een kapittel van seculiere kanunniken) Sint-Ourskerk in Loches. Zij krijgt er een schitterend marmeren praalgraf. Met toestemming van Lodewijk XI wordt de graftombe overgeplaatst naar het kasteel van Loches maar het keert in 2005 terug naar de Sint-Ourskerk.

De Madonna is een luik van een tweeluik, genoemd het Tweeluik van Melun. Het andere luik, bewaard in Berlijn, stelt ingetogen mannen voor: Etienne Chevalier, schatbewaarder van de Franse koning en opdrachtgever van het tweeluik en zijn patroonheilige Stefanus. Het werd rond 1450 in het atelier van Fouquet in Tours geschilderd en was bestemd voor de kerk van Melun.

In september 2017 werden de tweeluiken tijdelijk verenigd in een unieke tentoonstelling in de Gemäldegalerie in Berlijn. Stephan Kemperdick (ed.), Jean Fouquet. Das Diptychon von Melun.

Michael Imhof, 2017.

Pace e Bene
rafmetdeglimlachvanagnes
RafDeKeyser

Evangelie

Op dat moment: Terwijl Jezus aan het spreken was, riep een vrouw uit de menigte en zei tegen hem: **'Gezegend is de schoot die jou heeft gebaard, en de borsten waaraan je bent gevoed!'** Maar hij zei: 'Zalig zijn veeleer zij die het woord van God horen en het in acht nemen!'

Het evangelie van vandaag is opmerkelijk kort, maar toch opmerkelijk krachtig. Daarin staan twee vrouwen centraal. De eerste blijft anoniem. Ze bevindt zich ergens in de menigte, luistert naar Jezus en is zo geraakt door hem dat ze plotseling haar lof uitspreekt voor zijn moeder: 'Zalig is de schoot die u heeft gedragen, en de borsten waaraan u bent gevoed!' Met andere woorden: haar bewondering voor Jezus leidt vanzelf tot bewondering voor Maria. Op dezelfde manier eren wij Maria juist vanwege Jezus: omdat zij de moeder is van Christus, degene door wie God op zo'n intieme en buitengewone manier onze menselijke geschiedenis is binnengekomen.

Maar Jezus pakt de woorden van de vrouw op en leidt ze zachtjes naar een dieper niveau. Hij geeft ons nog een zaligspreking: "Zalig zijn veeleer zij die het woord van God horen en het bewaren." Hij doet daarmee geen afbreuk aan zijn moeder; integendeel. Hij wijst op de diepste reden voor haar zaligheid. Maria droeg Jezus niet alleen lichamelijk in zich. Ze maakte eerst plaats voor God in haar hart. Ze was erop voorbereid, zodat bij de aankondiging de woorden van de engel Gabriël onmiddellijk wortel konden schieten: "Moge het mij geschieden naar uw woord." Vanaf dat moment werd haar hele leven gevormd door dat ja.

De woorden van de vrouw in het evangelie van vandaag – 'Zalig is de schoot die u heeft gedragen, en de borsten waaraan u bent gevoed' – vinden een letterlijke weer-slag in het schilderij van vandaag. Jean Fouquet beeldt Maria af met één ontblote borst, volgens een eeuwenoude traditie die bekend staat als de Virgo Lactans, de Zogen-de Maagd. Dergelijke afbeeldingen werden vooral populair tijdens de late middeleeuwen, hoewel hun wortels veel verder teruggaan, onder meer tot Byzantijnse afbeeldingen van de Galaktotrophousa, de "Melkschenker". De middeleeuwse devotie legde steeds meer de nadruk op de menselijkheid van Christus: dit was werkelijk een kind dat door zijn moeder moest worden vastgehouden, gevoed en verzorgd. Ja, Jezus was de Zoon van God, maar hij was volledig menselijk, groeide op net als ieder van ons, en was volledig afhankelijk van de voeding die onze moeders ons gaven. De melk van Maria werd daarom een ander krachtig teken van de incarnatie.

Fouquet maakt van dit bekende onderwerp echter iets nog buitengewoner. Dit schilderij, dat rond 1452 werd geschilderd, vormde oorspronkelijk de rechtervleugel van het beroemde Melun-diptyek. Maria zit op de troon als Koningin van de Hemel, gekroond met parels en edelstenen en gehuld in hermelijn. Haar extreem hoge voorhoofd, smalle taille en bleke huid weerspiegelen de schoonheidsidealen aan het Franse hof. Maar let op het strikt beperkte kleurenpalet van Fouquet. Bijna alles is teruggebracht tot rood, blauw en een bijna bovennatuurlijk wit... de kleuren van de Franse natie. In plaats van een natuurlijke, aardse ruimte te creëren, biedt Fouquet ons iets dat bijna droomachtig en buitenaards aandoet.

Priester Patrick van der Vorst

Priester Patrick van der Vorst